

Eerste studiedag Machseh

Machseh, het 'kennisplatform voor bezinning en toerusting over heling en vernieuwing', beleefde vrijdag 16 september jongstleden haar eerste studiedag. Een groep predikanten, kerkelijk werkers en ambtsdragers uit de kring van de Gereformeerde Bond kwam samen in Woudenberg om zich te beraden op (onder andere) ziekenzalving, genezing op het gebed en bevrijdingspastoraat. Dagvoorzitter voor deze eerste samenkomst was Ds. G. van Goch (Scherpenzeel).

"D-day maar nog geen V-day"

Ds. F. van Santen uit Kampen verzorgde de opening uit Efeze 6, de bekende pericoop over de geestelijke wapenrusting. We lezen in de evangeliën hoe Jezus zelf worstelt met satan en met gebondenen. 'Het is D-Day geweest, maar nog geen V-Day': de duivel is verslagen maar heeft nu nog concrete macht op aarde. Mensen hebben nog altijd te kampen met de 'listige omleidingen' van de satan. Toch mogen we weten dat Jezus overwinnaar is! Daarom zegt Paulus: 'Bekleed u', 'doet aan' de gehele wapenrusting. We krijgen de opdracht om deze geestelijke wapenrusting te dragen én te gebruiken.

Identiteit in Christus

Daarna was het woord aan Ds. G. Vreugdenhil (Gouda) die een theologische basis formuleerde voor het denken over het pastoraat rondom heling en vernieuwing. De duivel

*Strijd met de
waarheid: In Jezus
Christus heeft de
duivel geen rechten
meer over ons!*

is, ook na Pasen, nog actief op deze wereld: de aarde is nog steeds bezet gebied. Satan heeft feitelijke macht, maar rechteens komt hem die niet meer toe, want Jezus heeft hem overwonnen. Toch gebruikt satan die macht nog wel. Vreugdenhil gebruikte ter illustratie het beeld van een stad die aangevallen wordt. Dat kan in fasen of gradaties. In de eerste fase kan de vijand wel invloed uitoefenen, maar de stad zelf niet binnen. In een volgende fase kan de vijand een deel van de stad veroveren, bijvoorbeeld door een bres in de

verdediging. Tenslotte kan de vijand de volledige stad bezetten. Vertaald naar onze situatie: de duivel kan een mens proberen te beïnvloeden, waarbij hij gebruik zal maken van bekende zwakke plekken van die persoon. Als dat succesvol is kan er in de volgende fase er een gebondenheid ontstaan, waarbij de duivel grip heeft op een deel van de persoonlijkheid van deze mens. In zeldzame gevallen kan er sprake zijn van bezetenheid, wanneer de eigen persoonlijkheid van de mens geheel overgenomen of verdwenen lijkt te zijn. Ook in onze gemeenten zien we concrete voorbeelden van (directe en indirecte) beïnvloeding en gebondenheid.

Als christenen mogen wij weten dat onze identiteit in Christus ligt. Het 'handschrift' is uitgewist, zo lezen we in Kolossenzen 2: ook al zijn we zondige mensen, toch zijn wij in Christus een nieuw schepsel en delen wij in Zijn gezag. Paulus vereenzelvigde de positie van de gelovige met de positie van Christus. Alleen in Zijn Naam hebben we bevoegdheid en gezag de werken van de duivel te verbreken. Dan mag er sprake zijn van 'pastoraat met betoon van Geest en kracht'.

Vragen en verlegenheid

Aan de hand van een aantal stellingen werd daarna een verkennende discussie gevoerd over wat er bij de aanwezigen leeft. Eén van de stellingen die aansprak en vragen opriep, was: hoe herkennen we nu een gebeurtenis als een echt wonder van God? Ook ervaren sommigen persoonlijke verlegenheid en vragen over hun eigen positie als pastor, wanneer gemeenteleden elders, bij andere gemeenten of voorgangers, wél heling blijken te vinden. Wat ook veel terugkwam: veel pastores of gemeentes beginnen pas met bezinning op deze materie zodra er vanuit de gemeente concreet om gevraagd wordt of zich in de gemeente iets bijzonders voordoet. Dan is er vaak maar weinig tijd en rust voor een goede doordenking. Concreet doet zich dat in meerdere gemeentes nu voor als het over ziekenzalving gaat. Met grote openheid en fijngevoeligheid konden deze en andere zaken met elkaar gedeeld en besproken worden; een mooi en waardevol moment!

Casus

Na de lunch leidde Ds. M.J. van Oordt uit Bodegraven ons door enkele uit de praktijk genomen casussen. Het werd al gauw duidelijk dat het vaak complexe zaken betreft die vragen om zorgvuldige observatie: neem de tijd en trek niet te snel je eigen conclusies. Daarnaast is het zaak om ook de reguliere psychologie en psychiatrie in hun waarde te laten en hun rol te laten spelen. Medicatie kan bijvoorbeeld broodnodig zijn om een persoon te stabiliseren voordat er sprake kan zijn van een inhoudelijk pastoraal gesprek. Zorg ook voor een team om je heen, een biddende achterban: je kunt het niet alleen. Uit literatuur, bijvoorbeeld *Verslagen Vijanden* (Corry ten Boom, [2011] Zoetermeer, Boekencentrum) blijkt dat het belangrijk is dat de leden van een dergelijk team, voordat zij deelnemen of bidden, al hun (verborgen) zonden beleden hebben tegenover God. Vanzelfsprekend geldt dit ook voor de pastor: er mag niks tussen jou en God instaan.

Opvallend is tevens de rol die verslaving aan porno of het bezoek aan een prostituee kan spelen bij het ontstaan van een gebondenheid. Ds. Van Oordt constateert op basis van zijn pastorale praktijk zelfs dat de gang naar een prostituee altijd tot gebondenheid leidt. Juist omdat deze zonden zich 'in ons lichaam' afspelen zoals Paulus aangeeft, is de impact hiervan erg groot! Dat ook jonge gemeenteleden uit onze kerken de gang naar een prostituee blijken te maken is voor sommigen aanwezig een onaangename verrassing.

Belangrijk leerpunt uit de casussen is tenslotte, dat de Naam van Jezus cruciaal is in deze pastorale praktijk en dat die ook voorop moet gaan in ons spreken en zelfs in onze zinsbouw.

'In de Naam van Jezus' kunnen en mogen we spreken tegen iedere mens of macht!

*Leer je bevoegdheid te
gebruiken:
In de Naam van Jezus
mogen werken van de
duivel verbroken
worden!*

Afronding en vervolg

Ds. Van Goch rondde de dag af met een tweetal vragenrondes. De eerste vraag: wat heb je geleerd, wat is je conclusie aan het einde van de dag? En de tweede vraag: waar heb je behoefte aan? In de eerste ronde werd duidelijk dat de dag in een grote behoefte voorzag. Er is onderlinge herkenning: in diverse gemeentes is de materie actueel en de studiedag geeft ons handvatten om concreet aan het werk te gaan, om zoals één van de aanwezige predikanten het verwoord, 'gehoorzaam te gaan staan in de dienst van de bevrijding'. In de tweede rondgang blijkt dat er nog veel vragen overblijven. Er is behoefte aan meer en ook praktische toerusting, aan een leeslijst met goede boeken, aan voorbeelden van stappen- en beleidsplannen. Maar ook: aan vervulling met de Geest en geestelijke doorbraak in eigen levens. Tenslotte is er, terugkijkend op deze eerste mooie dag, behoefte aan een (hopelijk groeiend) netwerk van betrokkenen om verder te gaan met het ontdekken van wat de Heilige Geest in deze tijd en in onze gemeenten wil bewerken.

"Paulus verkondigde de boodschap van het kruis, maar liet ook zien in de praktijk dat God werkte volgens deze principes. Bevrijding bleef geen theorie maar werd praktijk. Woord ging gepaard met kracht. Een belangrijke leerschool voor ons, want de geloofwaardigheid van de kerk lijkt zo nu en dan op het spel te staan."

Martin Stoffer, Kerkelijk werker te Wierden

"Studie- en bemoedigingsdagen over dit onderwerp zijn van groot belang om in gehoorzaamheid aan de Schrift en met door de Geest geschonken vrijmoedigheid te (leren) staan in de dienst van heling en bevrijding."

Ds. Aalt Visser, Garderen en Bussum

“Verlegenheid met de materie maar ook een sterk verlangen om méér te leren, over de theologie en de praktische kanten van deze vormen van pastoraat, dat bracht me hier. De ontmoeting met elkaar was vandaag van grote waarde en ik zie uit naar het vervolg!”
Gerco Wolfswinkel, ouderling te Woudenberg